

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci žalobce:

- a) **H. T.**, narozený „X“ (datum narození dle spisu)/“X“ (dle tvrzení žalobce),
státní příslušnost Afghánistán,
t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, Jezová 1501,
294 21 Bělá pod Bezdězem,
- b) **F. T.**, „X“ (datum narození dle spisu)/“X“ (dle tvrzení žalobce),
státní příslušnost Afghánistán,
t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, Jezová 1501,
294 21 Bělá pod Bezdězem,

oba zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 4, Praha,

proti
žalovanému:

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
eskort,
sídlem Masarykova 27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2021, č. j. KRPU-4335-26/ČJ-2021-040022-ZZC,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím zástupce domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 8. 1. 2021, č. j. KRPU-4335-26/ČJ-2021-040022-ZZC, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce a) podle ustanovení § 129 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajišťuje za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie, kterým je nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. 06. 2013, č. 604/2013 (dále jen „dublinké nařízení“) a podle ustanovení § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce, které nastalo dne 6. 1. 2021 v 11.30 hodin.

Žaloba

2. Žalobci v žalobě namítali, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“), čl. 3 a 37 písm. b) Úmluvy o právech dítěte, čl. 3 a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, § 129 odst. 1 a § 179 zákona o pobytu cizinců, čl. 3 odst. 2 a čl. 28 odst. 4 dublinkého nařízení a čl. 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“). Žalobci namítali, že se žalovaný zaměřil na skutečnosti svědčící v jejich neprospěch a nepřihlédl k tomu, že důvodem opuštění země původu byl permanentní válečný konflikt.
3. Dále namítali, že žalovaný nedostatečným způsobem zohlednil nezletilost a nereflektoval nejlepší zájem dítěte, jak v případě žalobce b), jehož nezletilost nebyla zpochybňována, tak v případě žalobce a), který trval na svém přesvědčení, že je nezletilý. Žalobci trvali na tom, že v případě nezletilých měl správní orgán povinnost zohlednit nejlepší zájem dítěte. Zdůraznili, že již v roce 2012 Výbor OSN pro práva dítěte konstatoval, že detence dítěte pouze na základě jeho nebo rodičova migračního statutu je porušením práva dítěte a je vždy v rozporu s principem nejlepšího zájmu dítěte. Výbor konstatoval, že zásada zachování celistvosti rodiny není důvodem pro zajištění dětí a pro celou rodinu by mělo být nalezeno alternativní opatření. Obdobná konstatování jsou dle žalobců obsažena i v Doporučení Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z roku 2012. Poukázali i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, dle které je zajištění dítěte doprovázeného rodinnými příslušníky možné jenom za velmi výjimečných okolností, a to jenom na dobu nezbytnou. Není přípustné rozdělování rodiny a je nutné se zabývat alternativami k detenci. Přípustnou délkou zajištění dítěte je pak doba maximálně několika dnů. Zvýšená ochrana se přitom dle žalobců vztahuje i na osoby blížící se věku dospělosti, neboť

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

například i 17 letá osoba je nadále dítětem ve smyslu mezinárodních standardů. Žalobci poukázali na skutečnost, že i vnitrostátní soudy seznaly opakovaně přísnější podmínky kladené na zajištění dítěte s rodinou, a to i v případech dětí, které se svým věkem blíží věku dospělosti.

4. Žalobci zdůraznili, že žalobce b) je umístěn v zajišťovacím zařízení spolu se svým bratrem pouze kvůli svému pobytovému stavu, respektive kvůli pobytovému stavu jeho bratra – žalobce a). Přestože nedošlo k rozdělení rodiny je dle žalobců zajištění žalobce b) v rozporu s nejlepším zájmem dítěte dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Žalobci poukázali na skutečnost, že v době podání žaloby jsou již zajištěni 30 dní, přičemž dne 31. 1. 2021 bylo jejich zajištění prodlouženo dalším rozhodnutím o 34 dní. Žalovaný sice uváděl, že zařízení pro zajištění cizinců ZZC Bělá-Jezová je vhodné pro umístění zranitelných skupin, avšak dle žalobců v tomto směru argumentoval zastaralými a spíše obecnými informacemi. Žalovaný poukazoval na skutečnost, že jsou v zařízení k dispozici odrážedla a přebalovací pulty, ovšem žalobce b) není dítětem, které by takové zařízení potřebovalo. Jde o mladého chlapce, který má potřebu spíše sportovního vyžití v kolektivu. Žalobci poukázali na skutečnost, že v zajišťovacím zařízení není v současné době realizována školní docházka a nejsou ani realizovány výlety mimo zařízení, jako je návštěva zoo či aqvaparku, a to nejen kvůli současným protiepidemickým opatřením. Tyto výlety nebyly realizovány ani v roce 2019. Žalobci trvali na tom, že v praxi není rozdíl mezi zajištěnou osobou a dítětem umístěným do zařízení.
5. Žalobce a) pak trval na tom, že lze mít důvodné pochybnosti o tom, že v době vydání napadeného rozhodnutí dovršil 18 let věku. Jeho zletilost byla stanovena výhradně na základě lékařské zprávy z Krajské nemocnice v Ústí nad Labem. Žalobce a) nemá žádný opravný prostředek, kterým by mohl závěr o své zletilosti napadnout. Žalobci trvali na tom, že otázka určování věku osob bez doprovodu ve věku blízkém zletilosti je nadále předmětem odborné diskuse. Žalobci podrobně rozebrali metody určování věku dle radiologických snímků kostí. Obě používané metody v případě věku kolem 18 let se vyznačují odchylkou ± 2 roky mezi biologickým a kalendářním věkem. Proto praktická příručka EASO doporučuje, aby bylo medicínské vyšetření doplněno dalším vyšetřením, a to například psychologickým pohovorem. V tomto směru žalobci odkázali i na závěry MUDr. K. z Fakultní nemocnice Motol. Z jejích závěrů vyplývá, že námitky proti „absolutizování“ stanovení kalendářního věku dle věku kostního jsou u většiny adolescentních imigrantů zcela opodstatněné.
6. Žalobci rovněž poukázali na Metodické doporučení MPSV č. 1/2016 k postupu obecních úřadů obcí s rozšířenou působností při poskytování sociálně-právní ochrany nezletilým cizincům bez doprovodu. Z obsahu tohoto doporučení dle nich vyplývá, že orgány policie musí v případě, že cizinec o sobě tvrdí, že je nezletilý, vycházet z předpokladu jeho nezletilosti, až do doby než je prokázán opak. Dle uvedeného doporučení je možné příslušná antropometrická měření provést pouze na vybraných pracovištích, která jsou dle vyjádření Ministerstva vnitra oprávněna tento výkon pod č. 08017 provádět. Metodické doporučení v příloze 1 obsahuje seznam těchto pracovišť. Žalobci poukázali na skutečnost, že Krajská nemocnice v Ústí nad Labem není na seznamu pracovišť v příloze 1 metodického doporučení Ministerstva práce a sociálních věcí. Je tedy dle jejich názoru otázkou, zda je toto pracoviště vůbec způsobilé kvalifikovaně posoudit otázku hodnocení věku. Ačkoli žalobci nechtějí zpochybňovat práci zdravotnického personálu na daném Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pracovišti, poukázali na skutečnost, že předmětná lékařská zpráva je mimořádně krátká, neuvádí užitou metodu ověřování věku a neupozorňuje na obecně uznávanou odchylku ± 2 roky. Žalobci trvají na tom, že s ohledem na skutečnost, že žalobce a) je zjevně na hranici zletilosti, je otázkou, zda mohlo vůbec být radiologické vyšetření zápěstí vůbec přínosné pro stanovení jeho věku. Trvali na tom, že předmětné vyšetření zletilost žalobce a) ani nepotvrdilo ani nevyvrátilo. Správní orgán tedy měl v jeho případě aplikovat zásadu, že v případě pochybností je nutno zacházet s cizincem jako nezletilým.

7. V tomto směru žalobci poukázali na závěry Výboru OSN pro práva dítěte, ze kterých vyplývá, že lékařské metody zjišťování věku jsou nepřesné a nespolehlivé, mělo by se používat jiných metod a zásadně by se mělo vycházet z presumpce ve prospěch nezletilosti cizinců. Rovněž poukázali na skutečnost, že dosažení věku 18 let je pouze umělou hranicí zletilosti, kterou nelze chápat zcela dogmaticky. Zejména poukázali na skutečnost, že některé osoby i po dosažení věku 18 let je možné s ohledem na jejich schopnosti a situaci, ve které se nacházejí, považovat za osoby vystavené zvýšenému riziku újmy. Dle žalobců je nutno za takovouto zranitelnou osobu považovat i žalobce a).
8. Žalobci trvali na tom, že v rozporu s mezinárodními standardy nebylo respektováno vyjádření žalobce a) ohledně jeho věku, neboť k určení jeho věku byla použita pouze jedna jediná lékařská metoda. Žalovaný měl v případě žalobce a) aplikovat presumpci ve prospěch nezletilosti. V tomto směru odkázali s obsáhlou citací na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46, ze dne 26. 9. 2019, č. j. 7 Azs 87/2019-22, ze dne 8. 7. 2020, č. j. 7 Azs 100/2020-43, ze dne 31. 7. 2020, č. j. 5 Azs 106/2020-42, a ze dne 31. 7. 2020, č. j. 5 Azs 105/2020-41. Odkázali rovněž na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 4. 2020, č. j. 62 Az 18/2020-22, a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 8. 2020, č. j. 41 A 57/2019-38. Žalobci trvali na tom, že z aktuální judikatury správních soudů vyplývá, že radiologické metody nejsou vhodné jako jediné metody pro určení věku a správní orgány i přes časovou tíseň nemohou resignovat na řádné zjištění věku cizinců. Žalobci trvali na tom, že správným postupem bylo postupovat v případě žalobce a) ve smyslu presumpce nezletilosti a případně přistoupit k aplikaci ustanovení § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Žalobci trvali na tom, že postup žalovaného byl v rozporu s aktuální judikaturou a v rozporu s nejlepším zájmem dítěte.
9. Dále žalobci namítali, že žalovaný nezohlednil nedostatky azylového systému v Rumunsku ve vztahu k nezletilým osobám. Tím mělo dojít k porušení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť se žalovaný dostatečným způsobem nezabýval otázkou, zda je naplnění účelu zajištění alespoň potenciálně možné. Zdůraznili, že v minulosti se české soudy opakovaně vyslovili proti předávání nezletilých osob do Rumunska. Žalobci shledávali pochybení žalovaného v tom, že nespécifikoval, do jakého členského státu mají být žalobci předáni.
10. Dále zdůraznili, že domněnka, že státy participující na dublinském systému dodržují základní práva žadatelů o mezinárodní ochranu je vyvratitelná. Tuto domněnku lze vyvrátit, pokud existují závažné důvody domnívat se, že dotčené osobě, bude-li navracena, hrozí reálné nebezpečí, že bude vystavena zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobci trvali na tom, že se žalovaný s otázkou existence potenciální možnosti předání žalobců do Rumunska vypořádal pouze povrchně a Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nezohlednil, že žalobce b) je nezletilou osobou. Žalobci poukázali na skutečnost, že i podkladový materiál, ze kterého žalovaný při posuzování možnosti předání žalobců vycházel, obsahuje poukazy na systémové nedostatky azylového řízení v Rumunsku. Zejména poukázali na skutečnost, že lékařské a psychologické služby nebo vzdělání jsou často nedostatečné a jsou suplovány neziskovými organizací. Dále poukázali na skutečnost, že azylový systém v Rumunsku postrádal náležitý systém identifikace a pomoci obětem mučení a traumat. Ve vztahu k nezletilým poukázali na nedostatek míst ve speciálních zařízeních a komplikace s asistencí nezletilým v důsledku jazykové bariery a nedostatečného tréninku pracovníků Generálního ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí pro práci s cizinci. Žalovaný však dle žalobců zmínky o těchto nedostatcích v podkladových materiálech nerefletoval. Poukázali na souhrn relevantních informací o azylovém systému, který shromáždil jejich zástupce. Dále odkázali na usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o dublinském předání cizince vydané Krajským soudem v Praze dne 20. 6. 2019, č. j. 45 Az 10/2019-34, a na usnesení o odkladném účinku žalobě proti rozhodnutí o dublinském předání cizince vydané Krajským soudem v Brně ze dne 21. 12. 2020, č. j. 32 Az 49/2020-55.

11. Žalobci trvali na tom, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyšel ze skutečného stavu věcí, když si neopatřil aktuální informace o stavu azylového řízení v Rumunsku z různých zdrojů a nezohlednil aktuální judikaturu správních soudů. Trvali na tom, že závěr, že transfer žalobců je potenciálně možný je v rozporu s jediným podkladem, který na podporu svých tvrzení předložil žalovaný, neboť problémy rumunského azylového řízení ve vztahu k nezletilým bez doprovodu vyplývají jednoznačně i z tohoto podkladu. Trvali na tom, že závěr o možnosti realizace ve vztahu k žalobci b) je nepřezkoumatelný, neboť žalovaný nijak nezohlednil dopady předání žalobce z hlediska nejlepšího zájmu dítěte.
12. Dále žalobci poukázali na skutečnost, že s ohledem na ochranná opatření v souvislosti s onemocněním Covid-19 existují značné pochybnosti o tom, zda bude účel zajištění vůbec možné naplnit i z praktického hlediska. Poukázali na to, že v kontextu s prevencí onemocnění Covid-19 většina států Evropské unie zastavila tzv. dublinské transfery. Ani Česká republika v posledních měsících transfery do Rumunska v praxi nerealizovala. Poukázali na skutečnost, že za listopad 2020 nebyl realizován žádný dublinský transfer do žádného členského státu. Žalobci se domnívají, že i v těchto měsících bude situace obdobná. Dále uvedli, že v roce 2018 Rumunsko požádalo o zpětvzetí žadatelů o mezinárodní ochranu v 1 856 případech a k přijetí došlo pouze ve 181 případech. S ohledem na výše uvedené žalobci trvali na tom, že v důsledku pandemie existuje pouze velmi malá šance, že bude možné realizovat jeho účel. Dle žalobců je možné pochybovat, zda bude možné jejich případný transfer provést v rámci maximální možné délky zajištění. Mnohem realističtější je dle jejich názoru skutečnost, že k transferu nedojde. Pak je ovšem samotné zajištění za tímto účelem nezákonné.
13. Žalobci dále namítali, že mělo v jejich případě být užito mírnějšího opatření než je zajištění ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Případně při zohlednění nejlepšího zájmu dítěte mělo dojít k umístění obou žalobců v alternativním, nevězeňském zařízení. Žalovaný měl přistoupit k zajištění nezletilého až v případě, že je potvrzeno, že nelze účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření. K zajištění by mohl žalovaný dle žalobců přistoupit až v okamžiku, kdy by bylo prokázáno, že mírnější opatření je neúčinné. Pokud správní orgán neučiní alespoň jeden pokus alternativu uložit, je třeba dle žalobců předložit Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

detailnější posouzení skutečností, které prokazují, že jiné opatření nelze uložit, než je tomu u zletilých osob. K takovému posouzení dle žalobců v jejich případě nedošlo. Jako alternativu vidí žalobci umístění v Pobytovém středisku Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, a to dle § 123b písm. d) zákona o pobytu cizinců, kdy by žalobcům byl přikázán pobyt v tomto předem určeném místě. Touto možností se žalovaný dle žalobců nijak nezabýval.

Vyjádření žalovaného k podané žalobě

14. Žalovaný ve svém vyjádření zrekapituloval okolnosti, za kterých rozhodl o zajištění žalobce a). Zdůraznil, že žalobce a) nebyl zajištěn pouze kvůli svému pobytovému stavu. Trval na tom, že v případě žalobce a) nebylo možné rozhodnout jinak, neboť přicestoval v úkrytu za pomoci převaděčů, v zemi, kde požádal o azyl, nesetřval do rozhodnutí místních orgánů, na území České republiky pobýval bez cestovních dokladů, pobýval zde neoprávněně a z jeho chování jednoznačně vyplývá nezpochybnitelný záměr pokračovat v cestě do Spolkové republiky Německo a do Rumunska se vrátit nechce. Žalovaný trval na tom, že v případě žalobce a), který byl zajištěn, existuje vážné nebezpečí útěku. S ohledem na výše uvedené žalovaný dospěl k závěru, že není možné užití mírnějších opatření.
15. Dále konstatoval, že se řádně zabýval posouzením systémových nedostatků v Rumunsku. V tomto směru odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2018, sp. zn. 4 Azs 73/2017. Žalobce a) k pobytu v Rumunsku pouze uvedl, že se tam nechce vrátit, že ví, že v Německu je to lepší, a že v Rumunsku byl chaos. Žádné relevantní důvody, proč by se nemohl vrátit do Rumunska, které by bylo možné považovat za systémové nedostatky, žalobce a) neuvedl. Žalovaný trval na tom, že případnou existenci systémových nedostatků posoudil na základě dostupných informací ze své úřední činnosti. Zdůraznil, že je mu známo, že navracení cizinců do Rumunska v rámci dublinského řízení probíhá. Probíhající pandemie předávání sice komplikuje, ale v žádném případě nevylučuje, což potvrdili i žalobci ve své žalobě. Žalovaný trval na tom, že řádně předmětnou otázku zhodnotil a oprávněně dospěl k závěru, že v dané chvíli v tomto případě předání žalobců do Rumunska potenciálně možné je.
16. Ve vztahu k probíhající pandemii žalovaný uvedl, že situace se dynamicky vyvíjí a pandemie postihla prakticky celý svět. Dále uvedl, že dne 28. 1. 2021 bylo přijato oznámení Dublinského střediska, ve kterém bylo uvedeno, že 27. 1. 2021 Rumunsko zaslalo souhlas s přijetím žalobců zpět. Česká republika má tak 6 týdnů, tedy do 10. 3. 2021, na realizaci předání žalobců. Žalovaný trval na tom, že v důsledku pandemie není omezena činnost v rámci dublinského systému.
17. Dále žalovaný trval na tom, že ve vztahu k žalobcům postupoval v souladu se zákony. Jak vyplývá z úředního záznamu o zajištění ze dne 6. 1. 2021, vyrozuměl o zajištění žalobců OSPOD Ústí nad Labem. Žalovaný neměl o zletilosti žalobce a) pochyb, ovšem s ohledem na jeho tvrzení přizval OSPOD. Následně si vyžádal vyšetření žalobce a) v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem, kdy cílem bylo rozptýlit případné pochybnosti ohledně věku žalobce a). Žalovaný poukázal na skutečnost, že v poslední době jsou cizinci instruováni převaděči, že mají udávat věk nižší než 18 let. Dle žalovaného je lékařský nález týkající se věku žalobce a) dostatečně srozumitelný a jednoznačně z něho vyplývá, že v případě Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobce a) se jedná o dospělého jedince. Dále konstatoval žalovaný, že žalobce b) byl shledán jako nezletilý. Žalobce b) nebyl zajištěn. Žalobce b) nebyl umístěn do zařízení pro děti, ale na základě výslovné žádosti obou žalobců byli žalobci umístěni do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, které je zvláště uzpůsobeno pro pobyt rodin s dětmi. Žalobci tedy byli umístěni společně do speciálně uzpůsobeného zařízení tak, aby bylo postupováno v souladu s jejich přáním a v nejlepším zájmu nezletilého žalobce b). Žalobce zdůraznil, že žalobce b) nebyl zajištěn. Žalobce b) byl v zařízení pouze ubytován a za splnění určitých podmínek je může opustit. Nedošlo tedy k omezení jeho osobní svobody ani práva volného pohybu. Vybavení zařízení, které bylo příkladmo uvedeno v rozhodnutí, mělo dle žalovaného doložit, že zařízení je připraveno i pro ubytování mnohem mladších cizinců. Současně podotkl, že je v zařízení i další sportovní vybavení či možnost výletů. Běžně je v zařízení dostupná i školní docházka. Ovšem vzhledem k pandemii onemocnění Covid-19 je život v zařízení omezen. K omezení ovšem dochází prakticky v celém světě. Školní docházka, sportovní vyžití a zájmová činnost je v současnosti omezena i pro občany České republiky. Žalobce b) je ubytován, je mu poskytována strava a veškerá v zařízení dostupná péče.

18. Žalovaný dále konstatoval, že vyšetření v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem probíhá na odborném pracovišti a je prováděno zkušeným odborníkem. Jedná se o běžnou praxi, proto je zpráva jasná, stručná a zcela konkrétně a jednoznačně formulovaná pro případy řízení o zajištění. Lékař v případě pochybností údaj o odchylkách běžně ve zprávách uvádí. Ve zprávě je konstatován závěr relevantní pro žalovaného. V daném případě lékař s jistotou konstatoval, že nález odpovídá věku dospělého jedince a jednoznačně hovořil o věku 18 a více let. Žalovaný má tedy za prokázané, že žalobce a) je dospělou osobou. Námitky žalobců týkající se tedy zajištění nezletilých cizinců bez doprovodu či námitky týkající se pochybností o zjištěném věku považuje za irelevantní. Sám žalobce a) na přímou otázku, zda ví kolik jemu let, odpověděl, že to neví, neboť nikdy nevlastnil žádný doklad totožnosti, ale otec mu při odjezdu z vlasti před 5 měsíci řekl, aby uváděl věk 16 let. Z toho dle žalovaného vyplývá účelovost tvrzení žalobce a) o jeho věku. Ve vztahu k přípustnosti zkoumání věku cizinců bez dokladů totožnosti metodou kostního věku odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 87/2019 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46. Žalovaný rovněž poukázal na nutnost ochrany skutečných dětí umístěných v dětských sociálních zařízeních. Umisťování dospělých, kteří účelově tvrdí svou nezletilost, mezi ostatní děti může ohrozit skutečné děti v daných zařízeních.
19. Žalovaný rovněž uvedl, že z důvodu časové tísně není možné provádět psychologický pohovor za účelem určení věku. Je dle žalovaného rovněž pochybné vést takový pohovor prostřednictvím tlumočníka. V praxi jsou známy posudky provedené touto metodou, které měly pouze nízkou vypovídací hodnotu, a následně se stejně vycházelo při určení věku z vědecké metody pomocí kostního věku.
20. K poukazu žalobců na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva žalovaný uvedl, že se jedná o nepřiléhavé judikáty, neboť se jednalo o rodiny s malými dětmi a jednalo se o rodiny s pobytovou historií, které nechtěly dané území opustit, kdežto v daném případě věk žalobců je podstatně vyšší a žalobci se cíleně vědomě nelegálním způsobem za pomoci placených převaděčů pokoušeli dostat do Spolkové republiky Německo. Sedmidenní maximální lhůta zajištění, jak ji zmiňují žalobci je dle žalovaného nereálná, neboť v této Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

době mohou zajištěné osoby požádat o udělení mezinárodní ochrany a nelze tedy provádět jiné kroky směřující k jejich správnímu vyhoštění.

Replika žalobců

21. Na vyjádření žalovaného reagovali žalobci replikou. Žalobci poukázali na vyjádření Mgr. et Mgr. K. M., Ph.D. a RNDr. D. Z., CSc. z něhož vyplývá, že nepovažují ani jednu z metod pro určování kalendářního věku ze skeletu za vhodnou. Žalobce a) zdůraznil, že v jeho případě měl žalovaný postupovat v souladu s presumpcí jeho nezletilosti, případně měl přistoupit k dalším metodám ověření jeho věku.
22. Dále uvedli, že ze statistik Ministerstva vnitra vyplývá, že od března 2020 do ledna 2021 nebyl realizován ani jeden dublinský transfer do Rumunska nebo Bulharska. Rovněž došlo k výraznému snížení procenta realizovaných transferů do jiných států. Dle žalobců tedy předpoklad, že bude možné jejich transfer realizovat je značně spekulativní. Pokud neexistuje reálná šance transfer realizovat, opadá tak účel zajištění žalobce a) a zajištění se stává nezákonným.

Posouzení věci soudem

23. O žalobě soud v souladu s § 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu cizinců rozhodl bez jednání, neboť žádný z účastníků řízení nenavrhл nařízení jednání a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.
24. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
25. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobci byli spolu s dalšími cizinci kontrolováni hlídkou policie České republiky v blízkosti čerpací stanice Shell v obci Petrovice. Žalobci byli bez cestovních dokladů. Na základě vyšetření v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem dospěl žalovaný k závěru, že žalobce a) je osobou starší 18 let. Žalobce a) uvedl, že neví, kolik je mu let, neboť neměl nikdy žádný doklad. Že je mu 16 let mu měl říci jeho otec, když před 5 měsíci opouštěli s bratrem Afghánistán. Rodiče mu s bratrem zaplatili u převaděčů cestu do Spolkové republiky Německo, kde měli požádat o azyl. Žalobci cestovali do Iránu, následně do Turecka, kde pobývali asi 20 dnů, pak člnem do Řecka, následně do Makedonie a Srbska, kde zůstali asi jeden a půl měsíce. Pak cestovali do Rumunska, kde byli zadrženi policií. Byli umístěni do záchytného tábora. V táboře čekali asi 45 dnů na vhodnou chvíli k pokračování v cestě do Spolkové republiky Německo. Schovali se v nákladním voze a cestovali v úkrytu přes Maďarsko, Slovensko do České

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

republiky. Když je řidič zaslechl, vyložil je a oni šli pěšky k čerpací stanici, kde je zadržela policie. Za cestu jejich rodiče zaplatili 3 200 Euro a 1 000 USD. Žalobce a) na výslovný dotaz, co bude dělat v případě propuštění, uvedl, že by šel do Spolkové republiky Německo a požádal tam o azyl. Žalobce a) se výslovně dožadoval toho, aby byl jeho mladší bratr umístěn do zařízení s ním a nebyli rozděleni. Žalobce a) uvedl, že se nechtějí vrátit do Rumunska. Dle jeho tvrzení tam byl hrozný chaos i jídlo si tam museli kupovat sami. Žalobce a) výslovně při pohovoru rovněž uvedl, že si je vědom, že ke vstupu a pobytu na území České republiky a EU potřebuje platný cestovní doklad a oprávnění k pobytu.

26. Primárně se soud zabýval otázkou, zda byl řádně posouzen věk žalobce a). Otázkou možnosti stanovení věku u cizinců prostřednictvím lékařského posouzení osifikace skeletu se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 9. 2019, č. j. 7 Azs 87/2019-22, na který ve své žalobě odkazovali i žalobci. V tomto rozsudku je uvedeno: *„Před samotným posouzením věci je vhodné zdůraznit, že otázka určování věku ve vztahu k posouzení zletilosti cizinců je velmi významná s ohledem na možný zásah do základních práv cizince, jak konstatoval městský soud. Stejně tak je významné, že se statusem nezletilé osoby bez doprovodu jsou spojena práva (viz např. čl. 6 a 8 nařízení Dublin III, § 119 odst. 9, § 119a odst. 3, § 124 odst. 5, 6, či § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců), která mohou být motivací ke zneužití azylového systému a získání výhody postavení nezletilé osoby. Existuje zde tedy zřejmý zájem na určení věku cizinců, respektive na určení, zda se jedná o osobu zletilou či nikoli.*
27. *Konkrétní postup určování věku osob není v zákoně o pobytu cizinců stanoven. Rovněž judikatura, jak na národní tak evropské úrovni neposkytuje jednoznačnou odpověď na otázku, jakým přesným způsobem by měl být určován věk v případech, kdy dotčená osoba nedisponuje žádným dokladem totožnosti a její tvrzení s ohledem na mentální vyspělost a fyzické vzezření vedou k důvodným pochybnostem. Určité shrnutí uvedené problematiky lze nalézt v dokumentu Rady Evropy „AGE ASSESSMENT: Council of Europe member states’ policies, procedures and practices, respectful of children’s rights in the context of migration“. Uvedený dokument preferuje zjišťování věku na základě pohovoru s dotčeným cizincem vedeného kvalifikovaným profesionálem (dětským psychologem či lékařem), shromáždění a posouzení relevantních dokumentů, či získání a ověřování informací ze země původu cizince. Připouští nicméně rovněž určení věku prostřednictvím lékařského vyšetření. Shrnuje, že v jednotlivých státech napříč Evropou je pro určení věku využíváno lékařské vyšetření zahrnující stanovení kostního věku pomocí rentgenu ruky (zápěstí), dentální analýzy či rentgenu dutiny ústní, nebo lékařské vyšetření zahrnující posouzení fyzické vyspělosti (mj. na základě vývoje pohlavních orgánů).*
28. *Český právní řád upravuje možnost využití lékařského vyšetření za účelem určení věku cizince v případě zjišťování věku žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Jedná se o § 89 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že „[j]e-li žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nezletilá osoba bez doprovodu a jsou-li důvodné pochybnosti o jí udávaném věku, provede se za účelem zjištění jejího věku lékařské vyšetření. Odmítne-li nezletilá osoba bez doprovodu provedení lékařského vyšetření, bude na ni ministerstvo pohlížet jako na zletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Pokud lékařské vyšetření za účelem zjištění věku podle věty první není průkazné, ministerstvo pohlíží na žadatele o udělení mezinárodní ochrany jako na nezletilou osobu bez doprovodu.“ Citovaná úprava vychází z čl. 17 odst. 5 Směrnice rady Evropské unie č. 2005/85/ES, o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, dle kterého členské státy mohou*
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v rámci posuzování žádosti o azyl použit k určení věku nezletilých osob bez doprovodu lékařské vyšetření. Konkrétní metody, které je nutné při lékařské prohlídce použít, stanoveny nejsou. Jak právní řád České republiky, tak právní předpisy Evropské unie tedy za určitých okolností předpokládají provedení lékařské prohlídky za účelem určení věku cizinců, byť tuto upravují toliko pro případy zjišťování věku žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nikoliv pro účely řízení o zajištění cizinců.

29. *Judikatura Nejvyššího správního soudu pak připouští výsledek lékařského vyšetření jako důkazní prostředek při určení věku cizince rovněž v řízení vedeném podle zákona o pobytu cizinců, a to i přímo v řízení o zajištění cizince. V rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017-28, připustil Nejvyšší správní soud implicitně jako důkazní prostředek při určení věku cizince výsledek lékařského vyšetření kostního věku.*
30. *Z výše uvedeného vyplývá, že pro určení věku cizince existuje řada různých postupů, jejichž výsledky mohou mít přirozeně ve vztahu ke zjištění skutečného věku cizince různou míru průkaznosti. Jak v této souvislosti správně konstatoval městský soud, je přitom povinností správního orgánu zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (zásada materiální pravdy). Za situace, kdy existují důvodné pochybnosti o věku, který cizinec sám uvádí a zároveň žádným způsobem není schopen doložit, je tedy povinností správního orgánu zjistit skutkový stav ohledně cizincova věku dostatečně. Zároveň je však nezbytné posuzovat věrohodnost tvrzení cizince týkající se jeho věku. Za dostatečně zjištěného skutkového stavu je totiž ve smyslu rozsudku č. j. 2 Azs 38/2017-28 již na cizinci, aby relevantním způsobem doložil svá tvrzení, která jsou se skutkovými zjištěními v rozporu.“*
31. *V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017-28, je uvedeno, že „[o]becně vzato je na samotných lidech pohybujících se věkově kolem rozhodné hranice 18 let, aby, chtějí-li požívat výhod spojených s věkem nacházejícím se pod touto hranicí, byli schopni dostatečně přesvědčivě osvědčit, že vskutku takového, a nikoli vyššího věku jsou. Ve věku kolem 18 let totiž již až na zcela nečetné výjimky mají rozumové schopnosti a osobnostní vyzrálост rozvinuty v takové míře, že mohou a mají vědět, kdy se narodili. Zejména takovou znalost lze spravedlivě požadovat po běžných lidech pocházejících z civilizovaných, byť často velmi chudých poměrů, tedy po běžných občanech Pákistánu, Bangladěše, Indie, Íránu, Egypta, Sýrie, Tuniska či třeba Iráku. Pokud tvrdí, že datum svého narození neznají, anebo údaje o datu svého narození mění (oproti původnímu věku nad 18 let začnou udávat věk pod touto hranicí), bude to často signálem jejich účelového jednání ve snaze získat cizineckoprávní výhody spojené s nižším věkem.“*
32. *Dále soud konstatuje, že z dalšího odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, č. j. 7 Azs 87/2019-22, vyplývá (zejména z odstavce 19), že pokud je závěr lékařského vyšetření jednoznačný, může odstranit pochybnosti o věku cizince.*
33. *V daném případě žalobce při prvotním zajištění policií uváděl jako datum svého narození 5. 3. 2004. Ve správním spise je založen úřední záznam, že v systému Eurodac byla nalezena shoda pro cizince totožného jména, jako má žalobce a), s datem narození 5. 3. 2001. Žalovaný tedy požádal Masarykovu nemocnici v Ústí nad Labem o vyšetření žalobce a) za účelem zjištění jeho věku. Dle lékařské zprávy založené ve správním spisu došlo k vyšetření žalobce a) dne 6. 1. 2021 v 14.24 hod. Byl proveden rentgen levého zápěstí žalobce a). V lékařské zprávě je uvedeno: „Je srostlá diafýza radia s epifýzou, která srůstá až po 19. roku věku, může přetrvávat linie i po celý život. Jedná se o plně dospělý skelet. Závěr: Grafický nález odpovídá kostním věkem dospělému muži, který přesáhl chronologickým věkem 18. rok věku.“ Při podání vysvětlení žalobce a) k dotazu na datum narození uvedl přesné Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.*

datum narození 5. 3. 2004. Následně o několik okamžiků později (po zodpovězení 4 otázek, na které odpovídal jednou větou) žalobce a) po konfrontaci s výsledkem lékařského vyšetření uvedl, že nikdy neměl žádný doklad totožnosti ani pas a neví, kolik je mu přesně let. Žalobce a) uvedl, že když opouštěl Afghánistán před pěti měsíci, otec mu řekl, že je mu 16 let.

34. K posouzení věku žalobce a) soud uvádí, že z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že po pozitivní lustraci v systému Eurodac, kdy u žalobce byl uveden datum narození 5. 3. 2001, měl žalovaný zcela oprávněně pochybnosti o správnosti data narození, které uváděl žalobce a) (5. 3. 2004). Žalovaný požádal o lékařské vyšetření za účelem stanovení věku žalobce a). Na tomto místě je nutné konstatovat, že lékař radiologické kliniky jednoznačně konstatoval, že nález na skeletu žalobce a) vykazuje znaky, ke kterým dochází až po 19. roku věku a výslovně uvedl, že se jedná o plně dospělý skelet. Výslovně pak lékař uvedl, že nález odpovídá kostním věkem dospělému muži, který přesáhl **chronologickým věkem 18. rok věku**. Závěry lékaře uvedené v lékařské zprávě jsou tedy zcela jednoznačné a nepřipouští jinou interpretaci. Lékař se rovněž výslovně vyjádřil v otázce chronologického věku žalobce a) s tím, že nález odpovídá tomu, že žalobce a) chronologickým věkem přesáhl věkovou hranici zletilosti. Žalobce a) pak při evidenci do systému Eurodac jinému orgánu uvedl datum narození 5. 3. 2001, žalovanému pak nejdříve jako datum narození uváděl přesný datum 5. 3. 2004 a následně po konfrontaci s výsledkem lékařského vyšetření začal tvrdit, že vůbec neví, kdy se narodil.
35. Tvrzení žalobce a) ohledně věku je v rozporu s údajem vedeným v systému Eurodac a se závěrem lékařského vyšetření. Žalobce a) pak nejprve při podání vysvětlení uváděl zcela konkrétní datum svého narození a následně začal tvrdit, že vůbec neví, kdy se narodil. Při aplikaci závěrů obsažených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017-28, kdy Afghánistán je zcela určitě možné považovat za stejně civilizovanou zemi jako Pákistán, Bangladéš, Indi, Írán, Egypt, Sýrii, Tunisko či třeba Irák, lze konstatovat, že žalobce nepředložil žádný podklad, ze kterého by bylo možné ověřit jeho otvrzení ohledně věku. Takový důkaz či tvrzení nepředložil žalobce a) ani v rámci správní žaloby. Ve své žalobě se omezil výhradně na snahu o znevěrohodnění závěrů obsažených v lékařské zprávě. S ohledem na vše výše uvedené dospěl soud k závěru, že tvrzení žalobce a) ohledně jeho věku je nevěrohodné a že žalovaný zcela oprávněně po vyhodnocení podkladů zjištěných ze systému Eurodac a z vyžádané lékařské zprávy dospěl k závěru, že žalobce a) je zletilý. Za daného skutkového stavu nebylo dle soudu nutné přistupovat k dalšímu ověřování věku žalobce a) např. psychologickým pohovorem. Námitku týkající se nesprávného posouzení věku žalobce a) tedy vyhodnotil soud jako zcela nedůvodnou.
36. Pro úplnost soud podotýká, že považuje za zcela nemístný poukaz žalobců, že žalobce a) by bylo možné i přes dosažení věku 18 let s ohledem na jeho schopnosti či situaci považovat za zranitelnou osobu, neboť žalobce a) dle soudu prokázal schopnosti odpovídající dospělému muži, když procestoval nelegálně za pomoci placených převaděčů ze země původu až do centra Evropy a při tom se staral o svého mladšího nezletilého bratra.
37. K námitce, že v souvislosti se zajištěním žalobce a) mělo být kontaktováno pracoviště OSPOD, soud uvádí, že do doby, než na základě údajů ze systému Eurodac a lékařské zprávy došlo ze strany žalovaného k potvrzení závěru, že žalobce a) je zletilý, postupoval žalovaný v souladu s presumpcí nezletilosti žalobce a), což dokládá úřední záznam ze dne 6. 1. 2021, č. j. KRPÚ-4335-5/ČJ-2021-040022, kde je uvedeno, že o zajištění žalobce a) bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dne 6. 1. 2021 v 12.15 hod. telefonicky vyrozuměno školské, výchovné nebo obdobné zařízení, a to OSPOD Ústí nad Labem.

38. K námitce žalobce, že dle Metodického doporučení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 1/2016 není Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem pracovištěm uvedeným v příloze tohoto doporučení a není tedy oprávněna provádět antropometrické vyšetření pro potřeby identifikace věku, soud zdůrazňuje, že žalovaný jako orgán Policie České republiky není metodicky veden Ministerstvem práce a sociálních věcí a nemůže být vázán interními pokyny či doporučeními tohoto ministerstva. Úkolem žalovaného při zajištění cizince je v řádu hodin odstranit pochybnosti o věku zajištěného cizince a následně v závislosti na výsledku šetření rozhodnout o dalším postupu. V daném případě žalovaný využil zdravotnického zařízení v blízkosti místa zadržení cizince, které je dle soudu jako radiologická klinika plně kvalifikované k posouzení otázky věku cizince na základě provedeného rentgenu.
39. K četným odkazům žalobců na judikaturu soud konstatuje, že žalobci zmiňovanou judikaturu (kromě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, č. j. 7 Azs 87/2019-22) neshledal jako přílehu pro daný případ, neboť vycházela z odlišného skutkového stavu oproti danému případu.
40. Soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že žalovaný postupoval při zjištění a ověření věku žalobce zcela v souladu s právními předpisy a dostatečně a správně zjistil rozhodný stav věci.
41. Dále se zabýval soud námitkou žalobců, že žalovaný v daném případě nedostatečným způsobem zohlednil nejlepší zájem dítěte. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že, jak již soud uvedl výše, ve vztahu k žalobci a) do doby odstranění pochybností o jeho věku postupoval žalovaný v souladu s principem presumpce jeho nezletilosti a kontaktoval příslušný OSPOD. Následně bylo postaveno na jisto, že žalobce a) je zletilý a proto je možné další námitky nezohlednění nejlepšího zájmu dítěte vztahovat výhradně k osobě žalobce b).
42. Předně je dle soudu nutné zdůraznit zásadní okolnost, a to skutečnost, že žalobce b) nebyl zajištěn a omezen na osobní svobodě. V tomto směru jsou tedy veškeré námitky žalobců týkající se nepřipustnosti zajištění dětí a námitky týkající se maximální přípustné délky zajištění dětí zcela nemístné.
43. Dále soud konstatuje, že z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 7. 1. 2021 žalovaný žádal přípisem č. j. KRPU-4335-19/ČJ-2021-040022-ZZC o umístění žalobce a) do zařízení pro zajištění cizinců s tím, že poukazoval na skutečnost, že žalobce a) cestuje se svým nezletilým bratrem, neboť žalobce a) při podání vysvětlení dne 6. 1. 2021 projevil vůli, aby žalobci zůstali spolu a nebyli rozděleni. Přípisem Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ze dne 7. 1. 2021, č. j. UT-00599/2021, sp. zn. UT-00593/2021/02, bylo potvrzeno, že žalobce a) v případě zajištění bude umístěn společně se svým nezletilým bratrem v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, které je vybaveno pro pobyt rodin s dětmi. Žalovaný tedy ještě před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno dne 8. 1. 2021, měl ověřeno, že v případě zajištění žalobce a) za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie bude žalobce a) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, které je vybaveno pro pobyt rodin s dětmi a jeho nezletilý bratr bude umístěn do téhož zařízení, aby mohli zůstat spolu. Žalovaný měl tedy v době vydání napadeného rozhodnutí zajištěno, že i v případě zajištění žalobce a) nedojde

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

k jeho oddělení od žalobce b) a budou umístěno do téhož zařízení vhodného pro pobyt rodin s dětmi.

44. Postavením žalobce b) a jeho umístěním v zařízení pro zajištění cizinců, kde bude zajištěn žalobce a) se žalovaný výslovně zabýval na stranách 9 a 10 žalobou napadeného rozhodnutí, kde bylo konstatováno, že žalobce b) „v daném zařízení bude umístěn s bratrem. Jeho pobyt v zařízení pro zajištění cizinců bude tedy méně stresující, když bude vzhledem ke svému věku 15-ti let v přítomnosti bratra, než jeho odloučení a umístění do zařízení pro nezletilé cizince, ... Umístění nezletilého do zařízení pro zajištění cizinců společně s jeho zajištěným bratrem je primárně výsledkem rozhodnutí jeho bratra, byť je nutnost tohoto rozhodování vyvolána faktickou změnou stavu, spočívající v omezení osobní svobody osoby, která má za nezletilého odpovědnost. Účastník řízení také v úředním záznamu o podání vysvětlení uvedl, že chce, aby bratr byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců společně s ním.“ Žalovaný se rovněž zabýval otázkou vhodnosti předmětného zařízení Bělá-Jezová, a to na straně 12 žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný zdůraznil, že žalobce a) a jeho bratr žalobce b) budou umístěni v zařízení, které je primárně určeno pro ubytování rodin s dětmi (nejde tedy o zařízení, kde by byli ubytováváni samostatní muži), a to v objektu zbudovaném právě s ohledem na potřeby rodin s dětmi se samostatnými pokoji. Žalovaný zmínil i vybavení daného zařízení, kdy uváděl mimo jiné možnost školní docházky, přístupné hřiště, tělocvična, fitness, dílna, TV místnost. Rovněž poukázal na dostupnost lékařské péče pro děti i dospělé. Zmínil i skutečnost, že bývají pro děti pořádány i aktivity mimo zařízení jako příklad návštěva ZOO či aqvaparku.
45. Z výše uvedeného dle soudu jednoznačně vyplývá, že se žalovaný ve svém rozhodnutí zabýval otázkou vhodnosti předmětného zařízení pro umístění žalobce b) spolu se zajištěným žalobcem a). Zabýval se rovněž otázkou vhodnosti společného umístění obou žalobců do jednoho zařízení a dospěl k závěru, že společné umístění je pro zachování jejich vazeb vhodnější než umístění žalobce b) samostatně do zařízení pro nezletilé cizince. Tyto otázky dle soudu žalovaný vyhodnotil v souladu s právními předpisy a to i při respektování nejlepšího zájmu nezletilého žalobce b).
46. K poukazu žalobců, že ve vztahu k žalobci b) s ohledem na jeho věk považují za nemístné poukazování na dětská hřiště a přebalovací pulty, soud konstatuje, že v tomto směru souhlasí s vyjádřením žalovaného, že výčet vybavení daného zařízení má dokreslovat skutečnost, že je připraveno k umístění dětí všeho věku. Starší děti pak mohou užívat další vybavení jako je tělocvična, hřiště či internetový koutek. K poukazu, že v současné době není poskytována v zařízení školní výuka a nejsou pořádány výlety mimo zařízení, soud uvádí, že školní výuka je v současné době omezena pro všechny děti na území České republiky a ani děti občanů se nemohou neomezeně účastnit volnočasových aktivit a výletů.
47. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že i námitka týkající se zohlednění nejlepšího zájmu dítěte v případě žalobců je zcela nedůvodná.
48. K námitce žalobců, že žalovaný nepřihlédl při hodnocení rozhodných skutečností k důvodu opuštění jejich země původu, kterým byl permanentní válečný konflikt, soud uvádí, že tuto námitku považuje za zcela nemístnou. Žalobci byli zajištěni za účelem předání do jiného členského státu Evropské unie, kde požádali o mezinárodní ochranu a kde zcela určitě žádný válečný konflikt neprobíhá. Pro rozhodování o předání žalobců, za jehož účelem byli žalobci zajištěni, poměry v zemi jejich původu nemají žádný význam. Rovněž tuto námitku vyhodnotil soud jako zcela nedůvodnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

49. Dále žalobci namítali, že v jejich případě nedošlo k řádnému posouzení existence alespoň potenciální možnosti jejich předání do země příslušné k posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu v době trvání zajištění žalobce a). Předně soud konstatuje, že není pravdou, že žalovaný v rozhodnutí nespecifikoval, do jakého členského státu se chystá žalobce předat. Výslovně je to uvedeno na straně 7 žalobou napadeného rozhodnutí. Následně na stranách 8 a 9 se žalovaný zabýval otázkou reálnosti předání žalobců právě do Rumunska.
50. Žalobci tvrdili, že ze strany žalovaného nedošlo k řádnému zohlednění nedostatků azylového systému v Rumunsku ve vztahu k nezletilým osobám. Na tomto místě je nutné zdůraznit, že žalobci žádné systémové nedostatky v azylovém řízení v Rumunsku v rámci správního řízení nenamítali. Pouze trvali na tom, že se vrátit nechtějí a že chtějí podat žádost o azyl ve Spolkové republice Německo. Jediné co ve vztahu k azylovému systému v Rumunsku žalobci uvedli je, že tam byl chaos a i jídlo si museli kupovat sami. Jak již bylo výše uvedeno, žalovaný se otázkou existence systémových nedostatků v obecné rovině v žalobou napadeném rozhodnutí zabýval a i s poukazem na Informaci OAMP Rumunsko ze dne 2. 9. 2019 dospěl k závěru, že azylový systém v Rumunsku netrpí takovými systémovými nedostatky, které by vylučovaly potenciální možnost předat žalobce v rámci dublinského systému do Rumunska. V tomto směru soud chce poukázat na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, ve kterém rozšířený senát dospěl k závěru, že v rozhodnutí o zajištění cizince dle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, za účelem jeho předání do jiného členského státu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, se nemusí správní orgán vyslovit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jsou-li současně splněny tři předpoklady: taková námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna; správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází; a o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti. V uvedeném rozhodnutí rozšířeného senátu je dále uvedeno: „*Bude-li otázka systémových nedostatků v azylovém řízení namítnuta poprvé až v žalobě proti rozhodnutí o zajištění, bude obecně platit, že krajský soud si v takovémto případě nejprve musí učinit úsudek o důvodnosti této námítky. Dospěje-li k závěru, že o existenci systémových nedostatků panují ve vztahu ke konkrétnímu případu důvodné pochybnosti, bude namíste rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Dospěje-li soud k závěru, že systémové nedostatky jsou v konkrétním případě skutečně naplněny, rozhodnutí správního orgánu zruší pro nezákonnost.*“
51. V daném případě žalobci námitku systematických nedostatků v Rumunsku nevznесли. Tvrzení, že v Rumunsku vládní chaos nelze považovat za dostatečně konkrétní námitku. Tvrzení, že si kupovali jídlo sami, pak má oporu v údajích o azylovém systému v Rumunsku, ze kterých vycházel žalovaný, když kapitole Azylová střediska je uvedeno: „*Všichni žadatelé o mezinárodní ochranu, kteří nedisponují dostatečnými prostředky, bez ohledu na typ řízení, s výjimkou podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu, mají nárok na stejnou sociální a materiální podporu od podání žádosti. Do sociální a materiální podpory spadá nárok na ubytování, **finanční příspěvek na oblečení a stravování**, a kapesné.*“ (zvýraznění doplněno soudem). Z uvedeného vyplývá, že na pořízení stravy dostávají žadatelé o azyl v Rumunsku finanční příspěvek. Skutečnost, že si žalobci pořizovali sami jídlo, tedy neprokazuje existenci systémových nedostatků azylového systému v Rumunsku, ale pouze jde o předpokládanou a systémem ošetřenou situaci. S ohledem na skutečnost, že

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobci v řízení před správním orgánem sami nenamítali existenci systémových nedostatků azylového systému v Rumunsku, nebyl dle soudu s přihlédnutím k výše citovanému judikátu žalovaný povinen se touto otázkou zabývat a zvláště tuto skutečnost posuzovat ve vztahu k nezletilému žalobci b).

52. Dále se soud zabýval otázkou, zda v průběhu řízení před soudem vznikly pochybnosti o existenci systémových nedostatků v azylovém řízení v Rumunsku či zda snad dokonce nedošlo k jejich naplnění. Na tomto místě soud podotýká, že z bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018–20, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019–30, ze dne 7. 8. 2018, č. j. 6 Azs 117/2018–26, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 123/2018–26 a ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019-37) vyplývá, že z obecných informací nelze dovozovat, že by Rumunsko nebylo schopné v obecné rovině zajistit adekvátní podmínky žadatelům o mezinárodní ochranu. Dle soudu pak ani v průběhu řízení před soudem nevyplývalo, že by existovaly pochybnosti o existenci systémových nedostatků v azylovém řízení v Rumunsku či že by byly dokonce zjištěny takové systémové nedostatky, které by mohly v případě navrácení žalobců je vystavit riziku nelidského či ponižujícího zacházení.
53. Soud podotýká, že poukazy žalobců na jednotlivá tvrzení obsažená v Informaci OAMP Rumunsko ze dne 2. 9. 2019 nevyhodnotil jako skutečnosti, které by představovaly překážku pro předání žalobců do Rumunska. V případě odkazu na dostupnost lékařské a psychologické péče z obsahu informace, na kterou žalobci ukazovali, jednoznačně vyplývá, že pokud není poskytována v dostatečné míře, je suplována neziskovými organizacemi, tedy je i přesto v dostatečné míře cizincům poskytována. Další odkaz se pak týkal ubytování nezletilých cizinců bez doprovodu a poskytování služeb nezletilým cizincům bez doprovodu, což není situace žalobců, když, jak bylo výše uvedeno, starší z bratrů je již zletilý a činí doprovod svému mladšímu bratrovi.
54. K judikatuře, na kterou pak žalobci odkazovali, soud podotýká, že odkazují na rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě, kdy s ohledem na konkrétní tvrzení žalobců byly přiznány odkladné účinky jejich žalobám proti předání do Rumunska. Tato rozhodnutí pouze odkládají vykonatelnost napadených rozhodnutí a nelze z nich dovozovat, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.
55. Ani tuto námitku tedy neshledal soud jako důvodnou.
56. Dále žalobci namítali, že v souvislosti s pandemií Covid-19 existují značné pochybnosti o reálnosti realizace předání, za jehož účelem byl žalobce a) zajištěn. Tuto námitku v replice doplnili o statistiku realizovaných předání za období březen 2020 až leden 2021. Poukazovali rovněž na skutečnost, že v roce 2018 došlo ze strany Rumunska k převzetí cizinců, o jejichž převzetí bylo požádáno, pouze v 10 % případů. Na tomto místě musí soud zdůraznit, že z údajů, na které poukazovali žalobci v žalobě, i ze statistik přiložených k replice jednoznačně vyplývá, že i přes trvající pandemii onemocnění Covid-19 k předávání cizinců do jiných členských států stále dochází a nedošlo k totálnímu zastavení fungování tohoto systému. Skutečnost, že v období, za které žalobci předložili statistiky, nebyl proveden žádný transfer do Rumunska, neznamená, že by takové předání nebylo možné a realizovatelné. Může to být pouze důsledek skutečnosti, že došlo k omezení nelegálního cestování žadatelů o azyl a v daném období prostě nebyla potřeba žádný transfer v rámci dublinského systému do dané země provádět. Různá omezení na hranicích i uvnitř schengenského systému totiž omezují i přeshraniční pohyb žadatelů o azyl.
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Z údajů předložených žalobci dle soudu naopak vyplývá, že systém stále funguje a alespoň potenciální realizovatelnost předání žalobců do Rumunska není vyloučená. V tomto směru soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2016, č. j. 10 Azs 256/2015-55, kde Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ze statistik, které vypovídají o nízké až mizivé úspěšnosti předávání cizinců do jiného členského státu Evropské unie v minulém období, nelze mechanicky a bez dalšího dovozovat, že i do budoucna abscentuje reálný předpoklad dosažení účelu zajištění. Dle názoru soudu na základě skutečností, na které poukazovali žalobci, nebylo možné dospět k jednoznačnému závěru, že alespoň potenciální realizovatelnost předání v době možného trvání zajištění je vyloučena. Ani tuto námitku tedy soud nevyhodnotil jako důvodnou.

57. Dále žalobci namítali, že žalovaný dostatečně neposoudil možnost uložení mírnějších opatření. Zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území České republiky a podmínky jejich uložení jsou zakotveny v § 123b zákona o pobytu cizinců. V ustanovení § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců je mimo jiné výslovně uvedeno, že policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o cizince, u nějž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.
58. Možností uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování se žalovaný zabýval na stranách 10 a 11 žalobou napadeného rozhodnutí. Zejména se žalovaný věnoval skutečnosti, že žalobce a) při podání vysvětlení výslovně uvedl, že v případě propuštění by odcestoval do Spolkové republiky Německo. S přihlédnutím k dosavadnímu nelegálnímu cestování žalobců ze země původu přes Rumunsko až do České republiky za pomoci převaděčů a z jejich výslovného sdělení, že cílem jejich cesty je Spolková republika Německo a že po propuštění by pokračovali v cestě do své cílové destinace, žalovaný dle soudu zcela oprávněně dospěl k závěru, že v případě žalobců je s přihlédnutím k ustanovení § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců vyloučena možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování, neboť je zjevné, že mají v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.
59. Úvahy žalobců, že k zajištění žalobce a) by mohl žalovaný přistoupit až v okamžiku, kdy by bylo prokázáno, že mírnější opatření je neúčinné, dle soudu nemají žádnou oporu v platné právní úpravě.
60. V konkrétním případě žalobců nebylo možné, jak již bylo uvedeno výše, s ohledem na naplnění podmínky § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců uvažovat ani o uložení zvláštního opatření spočívajícího v prikázání pobytu v předem určeném místě. A to, ani kdyby takovým místem mělo být přijímací nebo pobytové středisko žadatelů o mezinárodní ochranu. Otázce možnosti umístění žalobců v přijímacím nebo pobytovém středisku pro žadatele o azyl se věnoval žalovaný na stranách 11 a 12 žalobou napadeného rozhodnutí. Tato střediska jsou v souladu s platnou právní úpravou určena výhradně pro žadatele o mezinárodní ochranu, ovšem žalobci se na území České republiky nenalézají v postavení žadatelů o mezinárodní ochranu. Toto postavení mají pouze v zemi, ve které o mezinárodní ochranu požádali, tedy v Rumunsku. Žalovaný rovněž zdůraznil, že legislativní zkratku „zařízení“ použitou v § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, kde je stanoveno, kde se vykonává zajištění cizinců nelze vykládat jinak než ve smyslu její definice obsažené v § 18 písm. d) bod 2 zákona o pobytu cizinců, tedy jako policejní celu nebo zařízení pro zajištění cizinců. S argumentací žalovaného, že žalobce a) nebylo možné umístit do přijímacího nebo pobytového zařízení pro žadatele o azyl, a to ani jako do místa

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přikázaného pobytu nebo jako do místa výkonu zajištění se tedy soud plně ztotožnil. Ani tuto námitku žalobců soud nevyhodnotil jako důvodnou.

61. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud uzavírá, že závěry žalovaného obsažené v žalobou napadeném rozhodnutí shledal plně přezkoumatelnými a námitky uplatněné v žalobě shledal nedůvodnými. Proto soud žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
62. Současně dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci neměli ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 19. února 2021

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.